Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

TER ONDERTEKENEN

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Strategie Energiesysteem

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum
9 november 2022

Kenmerk
DGKE-DSE / 22545275

Bhm: 22546003
Kopie aan
[redacted]

Bijlage(n)
1 Kamerbrief SCE 2023
2 Eindadvies SCE 2023 door PBL

nota

BESLISNOTA Subsidieregeling coöperatieve energieopwekking 2023

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

De huidige openstellingsronde van de Subsidieregeling coöperatieve energieopwekking (SCE) loopt 1 december 2022 af. De volgende openstelling heeft u vervroegd naar begin januari 2023. Met bijgevoegde brief informeert u de Kamer over de vormgeving, de tarieven en het budget van de regeling voor 2023. Dit doet u op tijd voor de Begrotingsbehandeling van EZK waarmee u proactief tegemoetkomt aan de wens van de TK voor een toereikend, verhoogd budget. Tevens doet u een motie en enkele toezeggingen aan de TK af.

Geadviseerd besluit

U kunt bijgaande Kamerbrief voor de SCE 2023 ondertekenen.

Kernpunten

- De huidige SCE-ronde wordt vanwege de te lage tarieven niet uitgeput (claim +- € 27 mln. t.o.v. € 150 mln. budget; weinig nieuwe aanvragen meer verwacht).
- De volgende ronde heeft u daarom vervroegd naar 9 januari 2023.
- U informeert de TK met de brief (bijlage 1) over datum van openstelling, het budget, en gaat in op enkele wijzigingen van de regeling om deze beter aan te laten sluiten op de praktijk. Tevens verwijst u in de brief naar het eindadvies van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) voor de SCE 2023 op basis waarvan u de tarieven vaststelt.
- U krijgt via een andere behandelmap het openstellingsbesluit en de wijzigingsregeling voor de SCE 2023 ter ondertekening. Deze zullen na uw akkoord kort na verzending van de brief gepubliceerd worden in de Staatscourant.
- De door het PBL geadviseerde tarieven voor 2023 zijn fors hoger dan 2022 en liggen rond het niveau van de tarieven van 2021. Ambtelijk is de appreciatie, mede o.b.v. gesprekken met Energie Samen, dat deze

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Strategie Energiesysteem

Kenmerk
DGKE-DSE / 22545275

tarieven recht doen aan de huidige marktsituatie en projecten weer op gang zullen brengen.

- U wordt geadviseerd enkele kleine wijzigingen door te voeren om de regeling beter aan te laten sluiten bij de praktijk en om de meest urgente problemen voor coöperaties en VvE's aan te pakken. U wordt geadviseerd om (in de wijzigingsregeling die in de andere behandelmap volgt):
    - de termijn te verlengen voor aanleveren van ledenlijst en recht van opstal van respectievelijk 0 en 6 naar 12 maanden voor VvE's (ledenlijst) en coöperaties (ledenlijst en recht van opstal).
    - de eis aan te passen dat 90% van de leden van een VvE in de postcoderoos moet wonen naar 75%.
    - de eis aan te passen dat 100% van de leden in een aanvragende VvE een kleinverbruikaansluiting moet hebben naar 75%.
    - de eis in te voeren, conform SDE++, dat projecten op grootverbruikaansluiting op 50% van het piekvermogen van de zonnepanelen dienen te worden aangesloten.
    - de eis in te voeren dat er door de aanvrager een verklaring geschiktheid dak of gevel moet worden meegeleverd. Hiervoor is een aangepaste variant van het SDE++-formulier gemaakt.
- Het ongebruikte budget van dit jaar wordt in 2023 weer beschikbaar gemaakt. Hierdoor kan het budget in 2023 € 150 miljoen zijn. Zo vangt u de opgebouwde vraag uit 2022 op. Tevens informeert u de TK voor de volledigheid op hoofdlijnen over de budgetsystematiek van de SCE.
- Deze brief gaat vóór de Begrotingsbehandeling van EZK naar de Kamer, zodat u de TK proactief kunt informeren over het openstellingsbudget.
- Tevens doet u met deze brief een toezegging aan Kröger (GL) af door terugkoppeling te geven over het rondetafelgesprek dat u 30 juni jl. heeft gehad met energiecoöperaties. Hierin is door u toegezegd dat u energiecoöperaties meer ruimte wilt geven. Dit kunt u invullen middels de voorgestelde wijzigingen van de regeling.
- Daarnaast geeft u met een analyse van knelpunten voor coöperaties in de SDE++ invulling aan de motie Kröger (Kamerstuk 31 239, nr. 352). Sommige gevonden knelpunten zijn inherent aan zonprojecten of coöperatieve verbanden. Andere knelpunten kunt u met de voorliggende wijzigingen adresseren.
- Ten slotte doet u een toezegging aan Kröger af om een overzicht te geven van de subsidieregelingen waarvoor coöperaties in aanmerking komen.

Toelichting

Bij de doelgroep van de SCE heerst onvrede over de SCE-tarieven van 2022. Hierdoor blijft het aantal aanvragen fors achter bij de verwachting. U heeft daarom de volgende subsidieronde naar voren gehaald. U kunt de ronde openen van 9 januari 2023 tot en met 1 november. 2023. PBL heeft voor 2023 nieuwe tarieven berekend. Deze liggen boven de tarieven van 2022 en rond het niveau van de tarieven van 2021. De tarieven zijn met name gestegen door een kleiner referentiesysteem voor zon-PV op kleinverbruikaansluiting en het meewegen van kostenstijgingen en inflatie. U kunt de tarieven voor 2023 vaststellen op basis van het PBL-advies (bijlage 2). De geadviseerde tarieven zijn als volgt:

Basisbedrag SCE	**2021**	**2022**	**2023**

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Strategie
Energiesysteem

Kenmerk
DGKE-DSE / 22545275

Fotovoltaïsche zonnepanelen, 60 kWp op kva (netlevering) (geen lager aansluitpercentage)	0,146	0,1239	0,140
Fotovoltaïsche zonnepanelen, 150* kWp op gva (netlevering) (aansluiting op 50%)	0,121	0,0960	0,131
Fotovoltaïsche zonnepanelen, 150* kWp op gva (niet-netlevering) (aansluiting op 50%)	0,121	0,0960	0,131
Windenergie, 15 kW op kva	-	0,1132	0,147
Windenergie, 1 MW – windsnelheid >8,50 m/s op gva	0,079	0,0677	0,091
Windenergie, 1 MW – windsnelheid 8,00 - 8,50 m/s op gva	0,089	0,0724	0,097
Windenergie, 1 MW – windsnelheid 7,50 - 8,00 m/s op gva	0,096	0,0825	0,112
Windenergie, 1 MW – windsnelheid 7,00 - 7,50 m/s op gva	0,101	0,0877	0,120
Windenergie, 1 MW – windsnelheid 6,75 - 7,00 m/s op gva	0,107	0,0938	0,129
Windenergie, 1 MW – windsnelheid <6,75 m/s op gva	0,112	0,1004	0,138
Waterkracht, 50 kW	0,126	0,1344	0,171

kva-= kleinverbruikaansluiting, gva= grootverbruikaansluiting
**in 2021 referentie 150 kWp, in 2022 250 kWp, in 2023 150 kWp.*

U kunt het budget vaststellen op 150 miljoen euro i.p.v. de voorziene 37 miljoen euro, omdat verbeteringen zijn doorgevoerd in de ramingssystematiek. Hierdoor kunnen onbenutte middelen uit 2021 en 2022 worden doorgeschoven. In de budgettering wordt net als bij de SDE++ rekening gehouden met de beschikbare kas, mogelijke uitval van projecten, onderproductie en wisselende energieprijzen. Dit is afgestemd met het Ministerie van Financiën. Het budget is naar verwachting voldoende om de (in 2022 opgebouwde) vraag te accommoderen.

Wijzigingen regeling en openstelling 2023
U heeft voor de zomer gesproken met afgevaardigden van energiecoöperaties, waarbij u hebt aangegeven hen meer ruimte te willen geven. In ambtelijk overleg zijn daarom, mede op basis van de ervaringen van RVO, enkele wijzigingen van de regeling uitgewerkt. Hierdoor sluit de regeling beter aan op de praktijk en hebben meer coöperaties en VvE's de mogelijkheid om deel te nemen. Ook zijn enkele eisen uitgewerkt in navolging de SDE++. De wijzigingen zijn afgestemd met koepelorganisatie Energie Samen en zijn voor RVO uitvoerbaar. U kunt:

- de termijn voor de ledenlijst en recht van opstal verlengen
Deze termijnen zijn vaak in de praktijk te kort, omdat coöperaties veel zaken moeten regelen naast de ledenwerving. VvE's willen soms op een nieuwbouwpand al zonnepanelen realiseren, maar de bewoners wonen dan nog niet in het pand.

- de eis voor het percentage leden in de postcoderoos voor VvE's verlagen

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Strategie Energiesysteem

Kenmerk
DGKE-DSE / 22545275

In de praktijk blijkt de eis dat tenminste 90% van de VvE-leden in de postcoderoos moet wonen te hoog voor veel VvE's. Deze VvE's kunt u betrekken door de eis te verlagen naar 75%. U waarborgt dan nog steeds de lokaliteit.

- de eis voor percentage kleinverbruikaansluitingen in VvE's verlagen
Alle VvE-leden moeten een kleinverbruikaansluiting hebben. In de praktijk blijkt dat er regelmatig enkele grootverbruikaansluitingen zijn in de VvE. Door de eis voor kleinverbruikaansluitingen te verlagen naar 75% betrekt u meer VvE's.

- de eis invoeren dat zonprojecten op gva moeten aansluiten op 50%
In navolging van de SDE++ kunt u eisen dat projecten op gva alleen additioneel terugleververmogen bij de netbeheerder mogen contracteren voor 50% van het piekvermogen van de zonnepanelen. Hierdoor daalt de netbelasting van projecten en kan er meer hernieuwbare energie worden ingevoed. Deze eis heeft met name bij grote projecten effect en wordt daarom niet voorgesteld voor kva-projecten. Het opbrengstverlies vanwege de eis wordt in het basisbedrag gecompenseerd.

- verklaring geschiktheid dak of gevel
In de SCE vallen projecten in forse mate uit doordat het dak of de gevel niet geschikt is voor zonnepanelen. Dit kunt u voorkomen door het invoeren van de verklaring 'geschiktheid dak of gevel' voor de SCE waardoor er een eerste schouw van het dak moet worden gedaan vóór aanvraag van subsidie.

- locatie aaneengesloten dak
Dit is een wijziging in de uitvoeringswijze van RVO en zorgt ervoor dat ook op vlakke daken van woningblokken verschillende projecten mogelijk worden.

Terugkoppeling rondetafelgesprek met afgevaardigden van energiecoöperaties
Voor het zomerreces heeft u gesproken met Energie Samen, Urgenda en afgevaardigden van energiecoöperaties. U koppelt in de brief terug over dit gesprek. In dit gesprek gaf Energie Samen aan dat de EU-staatssteunregels voor coöperaties versoepeld zijn: de vermogensgrenzen mogen worden verhoogd tot 6 MW (zon) en 18 MW (wind). Ambtelijk zal worden bezien, ook o.b.v. advies door PBL, welke vermogensgrenzen daadwerkelijk opportuun zijn voor de SCE 2024.

Motie Kröger over coöperaties in de SCE
Deze motie (Kamerstuk 31 239, nr. 352) vraagt u een analyse te maken van de realisatiegraad van coöperaties in de SDE++ en eventuele obstakels waar zij tegenaanlopen in de subsidieregeling. De analyse is uitgevoerd o.b.v. de Monitor Zon-PV van RVO en de Lokale Energie Monitor van Stichting HIER Opgewekt. RVO vindt geen noemenswaardig verschil in realisatiegraad tussen coöperaties en overige typen aanvragers. Wel lijken coöperaties soms meer tijd nodig te hebben. Middels de geadviseerde wijzigingen kunt u rekening houden met de knelpunten.

Toezegging over overzicht subsidieregelingen voor coöperaties
In het Commissiedebat elektriciteitsnet, energie-infrastructuur en RES d.d. 28 september jl. hebt u aan lid Kröger toegezegd voor de Begrotingsbehandeling de TK te informeren over de verschillende regelingen waarvan energiecoöperaties gebruik kunnen maken. Het betreft de SDE++, de SCE, het Ontwikkelfonds, decentrale subsidies (provincies, gemeenten) en het private Realisatiefonds.